

Langs Groningse en Friese palen

Een wandelroute langs 25 monumentale palen op de Fries-Groningse grens van Lauwerszijl tot aan Allardsoog. Dat is de droom van Willem Dolstra uit Bakkeveen en Johannes Dijkstra uit Frieschepalen.

Door Jan Arendz

FRIESCHEPALEN – De striemende regen geselt de wangen van twee doorogwinterde 'Oost-Friezen'. Op de Leidijk tegen de provinciegrens bij Frieschepalen blaast de stormwind hen bijna het Groningse land in. Bena het Groningse land in. Beschutting is er niet, op de oude waterkering. Alleen de verrote grenspaal nummer 15 biedt houvast.

Idyllisch moet het wandelpad worden dat Johannes Dijkstra uit Frieschepalen (63) en Willem Dolstra (70) uit Bakkeveen voor ogen staat. Dijkstra, voorzitter van Plaatselijk Belang, heeft al een doel bereikt. Er is €8448 aan subsidies binnen voor een dorpsommetje van 4 kilometer.

Vijf Groninger boeren werken mee en er komen klaphekjes tussen de weilanden. Langs de route worden heggen en hout-singels geplant, zodat het wat 'smukker' wordt in de verlaten grensstreek. En er komen een paar parkeerplaatsen en een informatiebord. Dat zal vooral reppen van de drie grenspalen waarlangs de route loopt en waaraan het dorp waarschijslijl zijn naam te danken heeft.

Maar met name Dolstra wil meer: een wandelpad langs alle palen die provinciale staten van Groningen in 1874 op de grens met Friesland lieten neerzetten. Hij heeft al contacten met gedigingschaps bij Frieschepalers dien.

Erger is nog dat tussen De Wilt en Allardsoog nummer 19 tot en met 24 zijn gesnueveld tjdens een ruijverkaveling. Waar-schapskuddes werden ge-eindigde. 'Verdwaalde' grens tussen Achtkarspelen en Smallingerland, zou te ver zijn doorgetrokken naar het oosten. Pas in 1724 kwam er een staan vlak bij elkaar bij Munnekezijl. Zuidwaarts waren tot Surhuisterveen geen palen no-

Foto Harry Blokhil

Grens al 500 jaar betwist

De regen heeft de robuuste achthoekige paal aan de Leidijk zijn paal 11 en 12 omgewisseld, zodat de volgende niet meer goederbesten, mar net sa as it hart. Minsken ha te min histo-

Al in 1508 waren er grenscon-flicten tussen Friezen en Groningen en Ommelanden was het Hof van Friesland bij de uitgestrekte en heidegebieden op haar grondgebied. Ook de Hilliemagruppel, nog altijd de grens tussen Achtkarspelen en Smallingerland, zou te ver zijn doorgetrokken naar het oosten. Pas in 1724 kwam er een staan vlak bij elkaar bij Munnekezijl. Zuidwaarts waren tot Surhuisterveen geen palen no-

dig, omdat de Lauwers (in de Lex Frisionum van 802 al genoemd als grensbeek) hier de natuurlijke grens vormt. Paal nummer 25 staat op het Drie-provinciepunt. Helemaal vast stond de 25 kilometer lange grens toen nog correcties (Munnekezijl), 1993 (Stroobos en Gerkesklooster) en in 1998 (Trimunt).